

Критерії оцінювання

II Київська відкрита олімпіада з лінгвістики. 14—15 березня 2015 р.

Критерії оцінювання задач подано в такому порядку:

К, М1, М2 = С1, М3 = С2, М4 = С3, С4, С5.

Літерою К позначено задачу командної олімпіади.

Літерою М позначено задачі для молодших класів (наприклад, М3 — третя задача для молодших класів).

Літерою С позначено задачі для старших класів (наприклад, С1 — перша задача для старших класів).

К. Синтаксис

Завдання 1 (**50 балів**). Бал підраховується як кількість правильно вжитих слів, від якої віднімають кількість зайвих слів, помножену на три, потім віднімають ще два, після цього різницю ділять навіпль стільки разів, скільки в реченні є серйозних граматичних помилок (тобто таких, які не можна усунути шляхом природної заміни чи видалення одного або групи з кількох слів). Результат округлюють до найближчого цілого числа. Очевидні пунктуаційні помилки ігноруються, тобто бали за них не знімають.

Завдання 2 (**50 балів**). За кожну частину мови можна отримати по **+5 балів**, із них **+1, +2, +3** або **+4**, якщо наведено коректні приклади, у яких використано відповідно 1, 2, 3 або більше слів, що належать до відповідної частини мови. Оцінку **+5** команда отримувала, якщо повністю обґрунтувала, що для даної частини мови відповіддю є «як завгодно багато». Якщо сказано «речення можна поширити до нескінченності», але не показано, як саме, за це бали не ставилися. За кожен недолік — **-1 бал**.

Для числівника:

- Якщо як приклад вказано «назва як завгодно великого числа» без наведення конкретного числа: **+3 бали** замість повного бала, адже далеко не очевидно, чи в як завгодно великих чисел є назви, а якщо є, то чи є вони числівниками (наприклад, слово «мільйон» зазвичай числівником не вважають).
- Якщо в прикладі речення фігурує послідовність 1, 2, 3, ...: **+4 бали** замість повного бала (пояснення див. вище).

Для вигуку:

- Якщо як приклад наведено речення зі знаком оклику замість крапки в кінці або зі сказаного явно не впливає, що речення з одним вигукком існує, за це бала не ставили.

М1. Крамниця

Відділ 1 (10 балів):

- Наведено визначальну властивість літер і надано відповідь: **+10 балів**.
- Сказано про *дві* частини (у літери *ї* їх три): **-1 бал**.
- Сказано про *крапку, крапки або хвостик* без узагальнення: **-2 бали**.
- Як критерій наведено можливість отримання літер з букв російської абетки, зокрема шляхом перегортання й вилучення частин: **0 балів**, адже таким чином насправді можна отримати всі літери, крім малої та великої *г* (скориставшись крапками від *ё*).

Відділ 2 (10 балів):

- Наведено визначальну властивість літер і надано відповідь: **+10 балів**.

M2 = C1. Тамáшек

Правила (11 балів):

- Порядок слів: **+1 бал**.
- Перше слово включає в себе інформацію і про дію, і про виконавця: **+1 бал**.
- Словничок іменників (таблицею або в тексті): **+2 бали**; або **+1,5 бала**, якщо є тільки ті іменники, які потрібні для виконання завдань. За кожен відсутній іменник, потрібний для виконання завдань, — по **-0,5 бала**.
- Словничок дієслів (таблицею або в тексті): **+2 бали**; або **+1,5 бала**, якщо є тільки ті дієслова, які потрібні для виконання завдань. За кожне відсутнє дієслово, потрібне для виконання завдань, — по **-0,5 бала**.
- Відповідності займенників та афіксів: **по +1 балу** за кожну з п'яти відповідностей.

Відповіді (9 балів):

- За кожен правильний переклад речень завдання 1: **по +1 балу**.
- За кожен переклад речень завдання 2: **по +2 бали** за правильну відповідь; якщо або дієслово, або осібні афікси, або іменник неправильні (але тільки щось одне з трьох), — **+1 бал**.

Сумарний бал округлюється (півбала округлюються вгору).

М3 = С2. ЛоКоС

Синтаксис (3 бали):

- Структура речення: **+1 бал** за повну правильну структуру; **+0,75 бала** за правильну з незначними недоліками; **+0,5 бала** за загалом правильну.
- Форма множини (навіть якщо про форму однини сказано, що вона позначається однією точкою): **+0,5 бала**.
- Верхній модифікатор: **+0,5 бала**.
- Нижній модифікатор: **+0,5 бала**.
- З розв'язку явно впливає природа речень вигляду «*a*-й предмет — *b*-й»: **+0,5 бала**.

Виписані в тексті семантичні закономірності і словник (4 бали):

- Людина: **+0,5 бала**.
- Аспекти формування питання: **+0,5 бала**.
- Вказівник (принаймні в одному контексті: або позначення частини, або позначення конкретності): **+0,5 бала**.
- Прокоментовано комбінування графем з магазином та/або книгою: **+0,5 бала**.
- Граматичний час (виписано усі три варіанти): **+0,5 бала**.
- Займенники: **+0,5 бала**; **+0,25 бала**, якщо є плутанина з точкою всередині.
- Що-небудь *явним чином* сказано про зв'язок зображення зі змістом, крім пояснення «кита», або наведено приклад утворення антоніма (крім «є»/«не є»): **+0,5 бала**.
- «Словником» правильно виписано значення принаймні одного іменника, одного дієслова, одного прийменника та прикметника «гарний» або «поганий»: **+0,5 бала**.

Завдання 1 (6 балів):

- Правильний ідіоматичний переклад українською¹: **по +1 балу** за кожен.
- Переклад з одним недоліком: **+0,5 бала**.
- Переклад з двома і більшою кількістю недоліків: **+0 балів**.

Завдання 2 (7 балів):

- Правильний ідіоматичний переклад на ЛоКоС²: **по +1 балу** за кожен.
- Переклад з одним недоліком³: **+0,5 бала**.
- Переклад з двома і більшою кількістю недоліків: **+0 балів**.

Сумарний бал округлюється (півбала округлюються вгору).

¹ Зокрема, вислів «я подорожую магазином» або питання «ваша книга — гарна книга?» ідіоматичними не є.

² Якщо запропоновано кілька резонних варіантів і серед них є правильний, оцінюється саме він.

³ Ті відмінності від відповідей в авторському розв'язанні, хибність (або меншу логічність) яких логічно обґрунтувати не вдається, вважаються альтернативно правильними. Переклад «це» як «річ» без точки всередині вважається наполовину правильним.

М4 = С3. Вулиці й провулки

Завдання 1 (11 балів):

- Указано на те, що зі словами вживаються різні прийменники, і задано контекст, про який ідеться (наприклад, «при відповіді на питання *де?*»): **11 балів**.
- Указано на те, що зі словами вживаються різні прийменники, але без вказання контексту (наприклад, сказано просто «в місцевому відмінку»): **6 балів**, адже можна сказати «сучасний світ тримається *на* інтернеті» або «у сайті є багато *недоліків*».
- Додатковий недолік або уточнення у формулюванні: **±1 бал**.

Завдання 2 (6 балів), за умови, що за перше завдання стоїть ненульовий бал:

- За кожне правильно класифіковане слово: **по +1 балу**.

Завдання 3 (3 бали), за умови, що за перше завдання стоїть ненульовий бал:

- Правильна пояснена відповідь: **3 бали**.
- Відповідь правильна, але замість або наземного, або підземного переходу використане абстрактне значення слова «перехід»: **2 бали**.
- Відповідь правильна, але не пояснено контекст: **1 бал**.

C4. Латинські корені

Завдання 1 (4 бали):

- Явно сказано, що перше слово — десятки, друге — одиниці; або що *gintā/gintī* — це десятки; або надписано назви таким чином, що порядок розрядів очевидний: **+1 бал**.
- Відповідності назв десятків та одиниць (таблицями, або в тексті, або шляхом виділення): **+1 бал** за всі 12 відповідностей; або **+0,5 бала**, якщо є принаймні 6 правильних відповідностей.
- Відповідь: **+1 бал** за всі 12 відповідностей; або **+0,5 бала**, якщо є принаймні 6 правильних відповідностей.
- Пояснено структуру назви *duodēvīgintī* (18): **+1 бал**.

За відсутність рисок над літерами бали не знімаються.

Завдання 2 (11 балів):

- Явно сказано, що перша частина слів — розряд одиниць, друга — розряд десятків: **+1 бал**.
- Значення слів (або окремо по розрядах, або вже в просумованому вигляді): **+1 бал** за всі 24 відповідності; або **+0,5 бала**, якщо є принаймні 12 правильних відповідностей.
- Закономірність написання *m/n* після *septe* та *nove*: **+1,5 бала**.
- Відповідності числам 10^{3k+3} , 10^{6k} і 10^{6k+3} : **+3 бали**.
- Таблиця відповідностей назв двох мов: **+3 бали** (за неправильно записані назви правильних по суті чисел бали не знімаються).
- Вказання, який набір назв належить французькій мові, а який — англійській, або опис алгоритму, за яким це теоретично можна встановити: **+1,5 бала**.

Завдання 3 (5 балів):

- Правильно вказано значення добутку: **+2 бали**.
- Пояснення, як отримати слово *octingenti*: **+1 бал**.
- Кожна правильно записана в назві англійською мовою добутку позиція (включно з закінченням): **по +0,5 бала**.

Сумарний бал округлюється (півбала округлюються вгору).

C5. Кáннада

Правила (11 балів):

- Виділено чотири групи відмінювання: **+2 бали (+1,2 бала**, якщо виділено три групи).
- Залежність групи від останньої літери кореня: **+2 бали (+0,5 бала**, якщо вказано лише окремі залежності схеми відмінювання від останньої літери кореня без прив'язки до груп).
- Прокоментовано розрізнення людей і богів та іншого: **+2 бали**.
- Відмінкові закінчення: **по +0,5 бала** за відмінок (максимум сім відмінків).
- Зв'язки між відмінковими закінченнями: **+0,5 бала** за кожен зв'язок (максимум три зв'язки).

Відповідь (9 балів):

- За кожен правильно записану форму: **по +0,1 бала**.
- Від результату **віднімається 2,2 бала** (але так, щоб бали за відповідь не стали від'ємними).

Недоліки:

- Систематичне ігнорування діакритичних знаків: **-0,5 бала**.
- Систематичне написання ṁba замість ṁda : **-0,5 бала**.

Сумарний бал округлюється (півбала округлюються вгору).